

در گفت و گو با «اباصلت رضوانی» مطرح شد:

بایدهای شعر آیینی

غفلت شاعران از «نوحه»

مرتضوی- سال هاست در عرصه شعر قلم‌فرسایی می‌کند و حضوری پررنگ در محافل ادبی به ویژه شعر آیینی دارد. عهده‌دار بودن مدیریت کارگاه شعر آیینی و دبیری کنگره‌های شعر آیینی استان او را به یکی از شاعران و فعالان عرصه ادبیات آیینی تبدیل کرده‌است. هر چند تالیف و گردآوری مجموعه‌هایی همچون «پرنده لای کاغذ و زیتون»، «گزاره‌های ناگزیر»، و «حدیث ماه و نخلستان» و عضویت او در شورای شعر استان بخشی از فعالیت‌های این شاعر توانمند استان است اما فعالیت‌های گسترده‌او در عرصه شعر آیینی فرصتی را پیش روی مان قرار داد تا ساعتی با او به گفت و گو بنشینیم و با او از وضعیت شعر آیینی، آسیب‌ها و کمبودها و مولفه‌های مورد نیاز در این عرصه سخن بگوییم.

شما به عنوان دبیر هنری سومین کنگره ادبیات آیینی استان، ارتقای شعر آیینی را مستلزم افزایش دانش تاریخی شعری این عرصه بیان کرده بودید. به عنوان مدرس تاجه اندازه این بستر را در کارگاه شعر آیینی فراهم کردید؟

نگاه ما به این نیاز یک سویه نبوده، بلکه با راه اندازی کارگاه‌های مقتل خوانی تلاش کردیم اطلاعات شاعران افزایش پیدا کند و سعی خواهیم کرد این جلسات را در دیگر مقوله‌ها همچون زندگی حضرت علی (ع)، حضرت زهرا(س) و پیامبر اکرم(ص) تداوم بخشیم اما در نهایت این شاعر آیینی است که باید برای رفع این نیاز گام بردارد.

یک شاعر آیینی لازم است چه باید و نباید‌هایی را در شعر خود از لحاظ فرم، زبان و محتوا رعایت کند؟

در بحث فرم، شاعر آیینی همچون دیگر شاعران باید دانش ادبی خود را در مقوله‌هایی همچون آرایه‌ها، بدیع، نقد ادبی و آشنایی با سبک‌های شعر معاصر به شکل کاملاً تخصصی افزایش دهد زیرا محور و محتوای شعر آیینی، موضوع است و جاری شدن یک موضوع در شعر، مستلزم این است که شاعر این گونه ادبی، تسلط فوق‌العاده‌ای بر دانش در محتوا نیز علم و آگاهی نسبت به

موضوعات آیینی، دانش تاریخی، تسلط به آیات و روایات، بصیرت و تشخیص درست از ضرورت‌های مذهبی، دینی و ارزشی است و گر نه خوردن با مسائل اجتماعی روز جامعه باید مد نظر قرار گیرد. توجه به فرم‌های ادبی متفاوت و این که شاعر در چه قالبی اثر خلق کند نیز بسیار مهم است، زیرا شاعر آیینی باید از همه ابزارهای فرمی شعر استفاده کند و تنها شعر کلاسیک را مورد توجه قرار ندهد.

شعر آیینی، برای پیش‌تاز بودن و حفظ تازگی مضامین خود به چه مولفه‌هایی نیاز دارد؟

شعر آیینی زنده و پیش‌تاز، جریان‌ی است که با ذائقه مردم زمان خودش سازگار است، یعنی اگر شعر آیینی با ذائقه عاطفی و فکری مردم زمان خود سازگاری و مطابقت پیدا نکند محکوم به فراموشی است. می‌توان گفت شعر آیینی امروز ما بازآفرینی موضوعات آیینی، مطابق با عواطف انسان عصر ماست و این بازآفرینی عاطفی جدید متناسب با عاطفه انسان عصر امروز است که سبب تازگی و جذابیت شعر آیینی می‌شود.

نظر شما درباره تأثیر جشنواره‌ها در شکل‌گیری جریان شعر آیینی چیست؟

از تأثیرگذاری جشنواره‌های ادبی، شب‌های شعر و کارگاه‌های تخصصی و جلسات شعر در پیشبرد جریان شعری به ویژه شعر آیینی نمی‌توان غافل شد و به

جرئت می‌توان گفت از بستر این محافل است و استعدادهای جوان کشف و جذب می‌شوند و پرورش پیدا می‌کنند. خوشبختانه شاهد برگزاری چندین محفل ادبی در شهر هستیم، ضمن این که برگزاری هفتگی کارگاه شعر آیینی و ارتباط شاعران با یکدیگر گویای فراهم بودن این زمینه است و البته برخورداری از بامعنوی و علمی جلسات نیز برای جذب علاقه‌مندان و ایجاد انگیزه برای حضور در جلسات بسیار مهم است.

از نظر شما چه کمبودهایی در شعر آیینی معاصر وجود دارد

و چه موضوعاتی امروز مغفول مانده و شاعران استان کمتر به آن‌ها می‌پردازند؟

شاعر آیینی در وهله نخست باید جهان بینی دینی داشته باشد زیرا سبب می‌شود کل‌آفرینش‌های ادبی شاعر دینی، رنگ و بوی خاصی به خود بگیرد. نکته دیگر این که نوآوری در شعر آیینی به طور کلی در سطح کشور و استان دچار ضعف شده است و شاعران ما خیلی نوآوری ندارند. از سوی دیگر به واسطه این که مقوله‌های خاصی همچون شعر عاشورایی بیشتر موضوع شعر آیینی قرار گرفته لازم است کمبود دیگری که در این زمینه به چشم می‌خورد توجه به شعر کلاسیک است، در صورتی که اگر شاعران آیینی بیشتر جلسات شعر در پیشبرد جریان شعری به نوآوری بیشتری بپردازند.

است و مداحان نوحه‌های کردی می‌خوانند اما امروزه به شکل تخصصی به این مقوله پرداخته نشده است، هر چند در کنگره ادبیات آیینی بخش اهل سنت گنجانده شده بود، ولی به نظر می‌رسد باید در این مقوله کار شود.

وضعیت شعر آیینی امروز را چطور ارزیابی می‌کنید و اگر قرار بر آسیب‌شناسی شعر آیینی باشد، چه خطری شعر آیینی را تهدید می‌کند؟

افتادن به ورطه تکرار و نبود نوآوری را آسیب این عرصه می‌دانم. با این همه از آن جایی که ۷، ۸ سال است جلسات تخصصی شعر آیینی در استان دایر و باعث شده است بعضی از شاعران به این مقوله توجه کنند می‌توان جایگاه خوبی را برای این گونه شعری تصور کرد و با توجه به ظرفیت‌های موجود حمایت‌های خوبی هم صورت گرفته است.

خراسان شمالی قومیت‌های مختلفی را در دل خود جای داده است اما در زمینه شعر آیینی کمتر شاهد سروده‌هایی با لهجه‌های مختلف هستیم؛ دلیل آن چیست؟

در این زمینه اقدامی صورت نگرفته در حالی که زمینه آن فراهم است زیرا در ایام عزاداری در مناطقی که زبان‌های محلی رایج است در نوحه‌ها و مرثیه‌خوانی‌ها از زبان‌های بومی استفاده می‌شود و این ذخیره بزرگی است که می‌توان از آن استفاده کرد. در سال‌های اخیر نوحه‌سرایی کرمانجی انجام گرفته

جوایز نقدی و غیرنقدی هفتگی

لذت سرگرمی +

خط اختصاصی پاسخ‌ها و نظرات: ۳۰۰۰۷۲۲۵۲۱

اطلاعات بیشتر در وب سایت 1sargarmi.ir

پاسخ صحیح هر سرگرمی، یک شانس قرعه‌کشی قرعه‌کشی و اسامی برندگان، شنبه هر هفته

سودو کو

هر روز

■ **قانون:** ارقام ۱ تا ۹ را در خانه‌های خالی بنویسید طوری که در هر سطر، در هر ستون و در هر مربع ۳ در ۳ هیچ رقمی تکراری نباشد.

		۵	۸		
	۶		۱	۴	۵
۴		۵	۷		۸
	۲		۶		۷
۱	۴		۳	۲	۵
۷	۹		۵		۲
۳		۲		۷	۱
		۷	۸	۳	۴
			۲	۹	

برای ارسال پاسخ و شرکت در مسابقه، تمام ارقام سطرهای یک سودو کوئی حل شده را به ترتیب از خانه بالا-چپ تا خانه پایین-راست به صورت یک عدد (۸ رقمی بدون فاصله یا پتر یا کاراکتر دیگری) پیامک کنید.

۴			۸	۹	
	۶		۵	۷	
	۲		۷		۴
۸	۲		۵		۹
		۲	۸	۴	
۷		۹		۲	۴
	۸		۳		۱
		۵	۸		۹
			۱	۷	۲

		۵	۱		
		۶	۷		
	۲		۵		۴
		۵	۸	۲	
۷		۶	۱	۴	
		۳	۷	۵	
۷			۸		۳
۸	۶		۷		
۳	۹				۸

حرفه‌ای‌هاو مدعیان سودو کو درجه دشواری هر سودو کو زمان حل‌شان را پیامک کنند. مثال: متوسط ۰۰:۱۲:۴۰

پاسخ مسابقه‌های قبل

نقش یاب چار چوب

پنج‌شنبه‌ها

قوانین:

- هر عدد باید داخل یک چار چوب «مربعی» یا «مستطیلی» به رنگ خودش قرار بگیرد.
- اعداد تعیین می‌کنند که مساحت چار چوب‌شان چند واحد باشد.
- چار چوب‌ها باید دقیقاً روی خطوط شطرنجی زمین‌رسم شوند.
- چار چوب‌ها با هم نباید داخل ندادند و روی هم نخواهند رفت.
- وقتی تمام چار چوب‌ها تمام سطح معمارا پر کردند، درون هر چار چوب را با رنگ عددش پر کنید تا تصویر کشف شود.
- چار چوب‌های خاکستری را بدون رنگ بگذارید.

برای درک بهتر قوانین، نمونه‌حل شده زیر را با دقت بررسی کنید.

تلاش درست

تلاش درست

تلاش درست

برای ارسال پاسخ و شرکت در مسابقه، دو تا از اجزای تصویر این معمارا در متن پیامک تان نام ببرید.

